

A FÖLDRAJZTANÍTÁS MÓDSZERTANI ALAPJAI

Mielőtt tanítani kezdene...

DR. MAKÁDI MARIANN

ELTE TTK FFI Földrajz szakmódszertani csoport, Budapest, 2020

A jegyzet a Földönjáró 1-2. Módszertani kézikönyv c. tankönyvek alapján, azok aktualizálásával és bővítésével készült.

Írta:

dr. Makádi Mariann szakmethodikus

Címlapfotó: a modellt készítette Papp Máté 5. osztályos tanuló, Lemhényi Dezső Általános Iskola, Budapest

dr. Makádi Mariann

**A FÖLDRAJZTANÍTÁS
SZAKMÓDSZERTANI ALAPJAI
Mielőtt tanítani kezdene...**

egyetemi jegyzet

TARTALOM

1. A FÖLDRAJZ MINT ISKOLAI TANTÁRGY	5
1. Érdekes, de nehéz tantárgy	5
2. A tantárgy szerepe a köznevelési rendszerben	7
3. Miért tanulunk földrajzot az iskolában?	9
4. A földrajz tantárgy tartalma	15
2. A MAGYARORSZÁGI FÖLDRAJZTANÍTÁS TÖRTÉNETE	19
1. Földrajtanítás a Ratio Educationis előtt	19
2. Földrajtanítás a II. világháborúig	23
3. Földrajtanítás a szocializmus időszakában	31
3. SZEMÉLYISÉGEK A MAGYAR FÖLDRAJZTANÍTÁSÉRT	42
4. TANTERVELMÉLET ÉS A FÖLDRAJZ	58
1. A földrajz tantervelméleti kérdései	58
2. Háromszintű tantervi szabályozás a rendszerváltás után	63
3. A Nemzeti alaptanterv, különös tekintettel a földrajzi tartalmakra	66
4. A kerettantervek a földrajzi tudásépítés szempontjából	78
5. A helyi tantervek készítése	85
6. Új jogszabályok következményei a földrajz tantárgy helyzetében	86
5. A FÖLDRAJZTANÍTÁS SZEMLÉLETI KÉRDÉSEI	89
1. A regionális szemlélet a földrajztanításban	89
2. Szintetizálás a földrajztanításban	104
6. A TANULÁSI FOLYAMAT	110
1. Didaktikai mozzanatok a földrajztanításban	110
2. Motiváció a földrajztanításban	111
3. A földrajzi-környezeti ismeretszerzés folyamata	115
4. A különböző tudáselemek tanítási módszerei	121
5. A földrajzi-környezeti tudás ellenőrzése és értékelése	128
7. SZERVEZETI ÉS MUNKAFORMÁK	145
1. A földrajztanításban alkalmazott óratípusok	145
2. A földrajztanításban alkalmazott munkaformák	153
3. A földrajztanítás szervezeti formái	163